

Täysistunto

Tiistai 25.10.2016 klo 14.04—20.39

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain 34 a luvun, pakkokeinolain 10 luvun ja poliisilain 5 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 93/2016 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2016 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

15.41 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys siitä, että matkustaminen terroristitekoja tekemään säädettäisiin rangaistavaksi, on tietenkin kannatettava, hyvä ja tarpeellinen muutosesitys. Täytyy ihmetellä, miksi sellaista ei ole tehty koskaan aikaisemmin eli nyt vasta tähänkin asiaan puututaan.

Keskeistähän tässä on se, että kun teko säädetään rangaistavaksi, kriminalisoidaan, niin silloin poliisille tulee keinot puuttua siihen ja kohdistaa pakkokeinoja sellaisesta teosta epäiltyihin. Tässä on aivan oikea viesti: terroristisessa tarkoituksessa matkustaminen ei ole hyväksyttävää, ja se on rangaistavaa. Mutta itseäni hieman arveluttaa, jääkö tämän rangaistusasteikon nojalla tämä vain viestin asteelle, koska jos siitä teosta voidaan tuomita sakkoja, niin oma pelkoni on se, että tuomioistuimet saattavat hyvin helposti tuomita niitä sakkoja ja jättää vankeusrangaistukset tuomitsematta ja oikeuskäytännöksi muodostuu se, että tästä tuomitaan vain sakkoja, mikä ei varmaankaan ole lainsäätäjän tarkoitus, koska kysymys on vakavista teoista.

Mutta, arvoisa puhemies, tämä on kuitenkin hyvä alku sille tielle, jota tulee jatkaa myös tiedustelulainsäädännön tarkastelussa. Tässä valiokunnan mietinnössä todetaan, että näissä teoissa on jonkun verran rajatapauksia ja epäselviä linjanvetoja, ja on tärkeää, että näiden rajatapausten ja linjanvetojen hyväksikäyttäjät eivät jatkossa pääsisi välttämään lain kouraa, eli paukkuja sinne tiedustelulain suunnittelulle.

15.42 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Kiitän hallitusta ja erityisesti oikeusministeri Lindströmiä tästä lakiesityksestä, jolla matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten säädetään rangaistavaksi sekä myös täydennetään terrorismin rahoittamista koskevaa lainsäädäntöä siten, että matkustamisrikoksen rahoittaminen rangaistaisiin terrorismin rahoittamisena. Kuten tästä lakivaliokunnan mietinnöstä ilmenee, se on yksimielisesti esittänyt lakiesityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 106/2016 vp

Arvoisa puhemies! Terrorismiuhan kasvaessa sekä Euroopassa että muualla maailmassa hallituksen esitys on erittäin kannatettava, ja myös hallintovaliokunta on katsonut antamassaan lausunnossa, että yhteiskunnan kokonaisedun kannalta viranomaistoimet terrorismin kitkemisessä on varsin tarkoituksenmukaista kohdentaa rikosten ennaltaehkäisyyn.

Arvoisa puhemies! Tässä lakivaliokunnan mietinnössä on myös mainittu, että matkustusrikoksen laajentaminen sotarikoksiin ei ole noussut esille lain valmisteluvaiheessa. Valiokunnan kanta onkin aivan oikein ollut se, että nyt käsiteltävänä oleva rangaistussäännöksen laajentaminen esimerkiksi sotarikoksia koskevaksi ei ole mahdollista ilman asianmukaista lainvalmisteluprosessia. Olisikin siten hyvin toivottavaa, että myös sotarikosten tekemistä varten tapahtuva matkustaminen säädettäisiin myöhemmässä vaiheessa rangaistavaksi teoksi.

15.44 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys, joka on nyt saanut mietinnön muodon, on äärimmäisen hyvä ja kannatettava. Terrorismin torjunnassa on aivan välttämätöntä, että suomalaisilla viranomaisilla on käytössään suurin piirtein samanlaiset välineet rikosten selvittämisessä, ja on hyvä se, että tällaiset teot, kuten matkustaminen terrorismitekoa varten jonnekin toiseen maahan tai tekemään tällaisia törkeitä rikoksia, saadaan kriminalisoiduiksi ja suurin piirtein samaan linjaan kuin ne Euroopassa muissa maissa ovat Euroopan unionin alueella, koska näissä asioissa Suomen ei pidä jäädä saarekkeeksi, jossa on toimintaympäristö tällaisia tekoja varten helpompi. Meidän pitää pyrkiä laittamaan ja meidän on laitettava eduskunnassa lait siihen asentoon, että tällaisten törkeiden tekojen estäminen ja niistä rangaistukset ovat kansainvälisesti verrattavissa samalla tasolla.

Nyt kun ilmeisesti tämän vuoden lopullahan valmistuu se työryhmän työ, jolla käydään läpi niitä keinoja, joita suojelupoliisi saa käyttää tiedonhankinnassa, niin tämänkin tulevan lainsäädännön muutoksen pitää olla sillä tasolla, millä muiden Euroopan unionin maiden suojelupoliisit ja tietoa hankkivat viranomaiset ovat, että saadaan torjuttua näitä törkeitä rikoksia, koska yksinäänhan Suomi ei mahda mitään vaan meidän pitää tehdä yhteistyötä Euroopan unionin kanssa ja myös kansainvälisesti suuremmalla alueella, että esimerkiksi terrorismirikoksiin tulevan rahan liikkeet saadaan paikannettua ja rahaliikenne estettyä. Muuta keinoahan ei ole.

Toinen keino on tietenkin sitten, kun maailmassa on paljon hätää ja tuskaa ja erittäin paljon epäoikeudenmukaisuutta, että tämän epäoikeudenmukaisuuden ja vääryyden torjuntaanhan pitää totta kai panostaa mahdollisimman paljon ja antaa niille ihmisille mahdollisuus elää omalla kotiseudullaan, ettei tarvitsisi lähteä maailmaa kiertämään eikä syntyisi tällaisia tilanteita, jotka sitten lietsovat vakavaa rikollisuutta.

15.46 Wille Rydman kok: Arvoisa rouva puhemies! Maailman muuttuessa ja etäisyyksien käydessä yhä lyhyemmiksi matkustamisen lisääntymisen ja ihmisten muuttamisen myötä on tietysti tärkeää, että meidän lainsäädäntömme pysyy myös ajan tasalla. Olemme saaneet huomata, että monet sellaiset konfliktit, jotka tuntuvat meistä ehkä kovinkin kaukaisilta, saattavat koskettaa Suomea lopulta hyvinkin läheltä.

Se, missä Suomi on saanut vähän kyseenalaistakin kunniaa, on se, että jos katsotaan esimerkiksi Syyriaan lähteneiden vierastaistelijoiden määrää, niin suhteutettuna väkilukuun olemme jonkinlainen terrorismin suurvalta. Meiltä on lähtenyt eurooppalaisittain verrattu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 106/2016 vp

na pelottavan suuri joukko vierastaistelijoita taistelemaan Syyriaan pitkälti Isisin riveihin tai muihin hyvin epämääräisiin ja tarkoitusperiltään tuomittaviin joukkoihin.

On tärkeää, että kun meillä tällainen ilmiö on, niin meidän viranomaisilla on myöskin välineet puuttua ja rikosoikeus tunnistaa tällaiset rikokset ja niistä voidaan myöskin rangaistus langettaa. Tässä tietysti herää myöskin isompi kysymys siitä, että kun meille tulee paljon ihmisiä ihan aidon hädän vuoksi pakoon etsimään turvaa ja suojaa, niin missä olemme epäonnistuneet, kun esimerkiksi toisen polven maahanmuuttajia sitten kuitenkin saattaa palata sinne omien isiensä maahan taistelemaan mahdollisesti juuri sellaisten joukkojen riveissä, jotka ovat kylväneet sitä kauhua, jonka pelossa osa väkeä tänne tulee.

Tämä on hyvä ja lainsäädäntöämme tähän päivään päivittävä muutos.

15.48 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Itsekin haluan kehua tätä lainsäädäntöä. On hyvä, että tämä tehtiin. Meidän ei pidä olla liian sinisilmäisiä siinä, lähteekö meiltä vierastaistelijoita vai ei. Täytyy sanoa, että itsekin yllätyin, kun katselin poliisin raporttia tästä asiasta tv:stä, että miten korkeita lukuja meiltäkin löytyy näissä vierastaistelijoiden joukoissa.

Sekin puheenvuoro, mitä tässä juuri käytettiin meidän kotouttamisen onnistumisesta, on merkittävä, sillä uskon näin, että ellei sitä koston kierrettä saada katkeamaan, koskaan rauha, esimerkiksi Lähi-itään, ei voi tulla. Se on itse asiassa Suomenkin menestymisen yksi avaimia ollut, että meitä seuraavia sukupolvia ei opetettu koston ja katkeruuteen vaan katsomaan eteenpäin.

Mutta myös ne esitykset, mitä eteenpäinmenevästä lainsäädännöstä täällä tuli esille, ovat erittäin kannatettavia.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 93/2016 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.